

Komárom és Vidéke

politikai hetilap.

KOMÁROM VÁRMEGYE KÖZLÖNYE.

MEGJELNIK MINDEN VASARNAP.

Előfizetési ára:
 egész évre 140 korona.
 fél évre 70 .
 negyed évre 36 .
 Egyes szám ára 3 korona.

Felelős szerkesztő:

Pathó Gyula

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

Hirdetések ára díjszabás szerint.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Komárom, Iskola-utca 13. szám.

DÖNTÉS ELŐTT.

Még néhány nap — s városunk jövő sorsa eldőlt.

Jobbra-e vagy balra? — az tisztán a csütörtöki választás eredményétől függ.

Azért a választás küszöbén még egyszer s utoljára hivatkozunk a választóközönség belátására és szükebb hazája iránti kötelességére: jól fontolja meg, ki legyen bizalmának a letéteményese.

Mert nekünk komáromiaknak a csütörtöki nap a választás eredményéhez képest vagy az újjászülés hájpalát vagy a szomorú elmúlás alkonyát fogja jelölni.

Mély sajnálkozással, de egyszersmind nagy megdöbbenéssel állapítjuk meg, hogy polgárságunk egy része még mindig nem tudja vagy nem akarja belátni helyzetünk vigasztalan sötét voltát.

Mi az előbbi esetet tételezzük fel, vagyis hogy sokan nem tudják, — mert nincsenek kellően informálva — mily sorsdöntő napokat élünk most keresztül. Mert ismerve a komáromi polgárságnak az okos szóra mindig hallgató jó tulajdonságát, nem merjük senkiről sem föltételezni, hogy tudva rosszat akarna városának.

Azért a választás küszöbén még egyszer s utoljára — mert a választás napjainc nincs több alkalmunk — elmondjuk, mit jelent a csütörtöki választás városunkra nézve?

Városunk, az anyavárosrész megszállása következtében koldusabb és szegényebb lett a legutolsó oláh falunál, mert amink volt, az mind a megszállott városrészben maradt.

Hogy csak a legkirívóbbakat említsük, — a legutolsó oláh falunak is van legalább saját község-háza. Nekünk még pusztá telkünk sincs, amire azt fölépíthessük.

Fölképzhetjük? hogyan? miből?

Talán a nyomorgó mezeikült tisztviselők, a munka hiányában ehező munkások vagy a waggon-és baraklakók sóhajtsaiból?

Sóhajokból csak Dante-nek, a nagy olasz költőnek a fantáziája tudott hidat építeni az alvilág felé.

Mi azonban gyermekeink s a jövő érdekében élni akarunk s ehhez nem sóhajokból épült hid, hanem reális valóságok kellenek!

Ezek a reális valóságok pedig — az anyagi eszközök!

Hogy ezeket megszerezzük, — ugyebár nem tehetjük azt, hogy koldustarisznyával a nyakunkban faluról-falura járjunk alamizsnát gyűjteni?

Nem tehetnénk ezt már csak azért sem, mert azalatt az itthonmaradottak éhen pusztulnának.

Itt tehát más menekvés nincs, mint az államhoz fordulni s annak a könyörületességére apellálni.

Most értünk azután ahhoz a ponthoz, amelyet különösen szeretnénk polgártársaink figyelmébe ajánlani.

Az immár vége felé közeledő mostani választási kampány alatt az ellenzéki képviselőjelöltektől unos-untalan hallottuk hangoztatni azt a követelést, hogy az államnak, a kormánynak kutyá kötelessége rajtunk segíteni.

S a jó közönség mily harsogva zúgta utána: „Igen, a kormánynak kutyá kötelessége!”

A szónokok csak egyről feledkeztek meg: Megjelölni az utat és módot, amelyen mi az államot s kormányt arra kényszeríthessük, hogy ezt a követelésünket teljesítse.

Mert ugyebár, ha az én adósom nem fizet, — a bírósághoz fordulok s bírói uton kényszerítem adósomat a fizetésre.

Ámde mi sem az állam, sem a kormány ellen nem indíthatunk pert — legfeljebb a sóhivatalnál.

Erőszakoskodással és fenyegetéssel sem érhetünk célt, mert az erőszakos kéregetőnek az a sorsa, hogy egyszerűen kidobják.

Ily körülmények között a legnagyobb oktalanság tőlünk nem azt az egyetlen utat választani, amely célhoz vezet.

Ez az egyetlen út pedig az államhatalom, a kormány jóindulatának a megszerzése

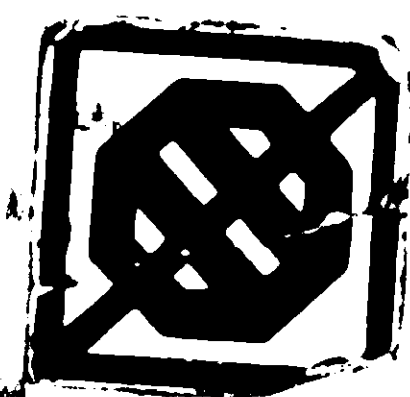
Ezt pedig csak azáltal érhetjük el, ha a kormány iránt bizalommal viseltetünk s ezt a kormány jelöltjének a támogatásával kifejezésre is juttatjuk.

Az utolsó órában tehát újból figyelmeztetjük a lakosságot, hogy vessen számot a helyzet komolyságával s ne üljön fel az ellenzéki jelöltek hangzatos frázisainak.

Mert ezek a frázisok elhangzanak, mint az estéli-harangszó, amelyre a halálos éjjeli csend következik.

Ha azután a lakosság nem hallgat a mi kérése és figyelmeztető szavunkra, a szomorú következményeket illetőleg — vessen magára.

Mi megtettük kötelességünket!

Iskolapolitikánk.

Polgári- és elemi iskoláink sorsa. — A jövő tanévi iskolázatásunk. — Az állam, a város és az egyházközségeink iskolapolitikája.

Polgári- és elemi iskoláink középkori elhelyezését, jelenlegi állapotunknak tartáhatatlanságát, a méntelep kapcsolataiban iskoláink ügyét állandóan tárgyalja a „Komárom és Vidéke”. E kérdés közügy s így időt, fáradságot nem kímélve, arra törekszünk, hogy eme legfontosabb, legsürgősebb, a jövő kulturánkra mélyen kiható minden mozzanatról részletesen tájékozassuk olvasóközönségünket és leszögezzük álláspontunkat, mert a város evfuzedés tanügyi politikáját most hivatott megalapozni.

Ismertettük első számunkban iskoláink ázsiai viszonyait, több cikkünkben tárgyaltuk a méntelep és az iskolák elhelyezését, részletes tudósítást adtunk a szülők küldöttségének útjáról, melyet szeretett volt képviselőnk báró Korányi Frigyes, jelenlegi képviselőjelöltünk vezetett az egyes miniszterek elé. Tudósításunkban híven beszámoltunk, hogy báró Korányi Frigyes hathatós közbenjárása mily eredményt ért el a kormánytól. Elévülhetetlen érdemet s Komárom örök háláját vívta ki Korányi Frigyes báró, amidőn kellett nagy súllyal, hathatós közbenjárással Komárom iskolaügyére annyira rá tudta terelni a kormány figyelmét, hogy az minisztertanácson tárgyalta ügyünket és annak kedvező döntését — mint közöltük — aktív miniszter, Klebelsberg Kuno gróf m. kir. belügyminiszter jött le bejelenteni a város közönségének.

A minisztertanács határozatának első látható eredménye az a bizottsági tárgyalás, melyet f. évi május hó 19.-én tartottak meg. Iskoláink sorsdöntő tanácskozásán résztvettek a m. kir. miniszterelnökség részéről: dr. Bárczy István min. tanácsos, a m. kir. földművelésügyi miniszteriumtól báró Jeszenszky Károly min. tan. képviselte, a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszterium részéről dr. Fábián Jenő min. c. tan. és dr. Badics Aurél min. titkár, a m. kir. pénzügyminiszterium r. dr. Lechner József min. titkár, a m. kir. honv. miniszterium r. Mihályffy Pál őrnagy és Fliegauf Ignác százados, a m. kir. honv. áll. parancsnokság r. Perczel Mór huszárezredes, Komárom várm. r. Asztalos Béla alispán, az államép. hiv. r. Ujszászy Imre m. kir. műszaki tan., egyházak r. Surányi Ferenc r. k. és Mikos Lajos ref. lelkész, az all. polg. iskola r. Lebesch Vince igazgató, Komárom thj. sz. kir. város közig. r. dr. Toóth Zsigmond h. polgármester, dr. Szabó Kálmán liszti főügyész és Alapi Gáspár főjegyző.

A helyszínen megsejmelte a bizottság: 1. a polgári iskola, valamint a róm. kath. és a ref. elemi iskola helyiségeit, 2. az állami méntelep, 3. a tűzérési barakokat, 4. a lovassági laktanyát, 5. az igmándi várerődöt és végül a katonai kincstártól kislakások építésére átengedett 10 hold területet. Megállapítják, hogy a polgári iskola jelenlegi elhelyezése teljesen tarthatatlan, az elemi iskolák elhelyezése pedig annyira nem felel meg a kívánalmaknak, hogy ott rendszeres tanítást folytatni nem lehet.

Legsürgősebb ideiglenes megoldásként a bizottság egyhangulag javasolja, hogy a méntelep főépületének emeleti részéről az államrendőrség helyeztessék át a tűzérési barakokba s az így megürsedett helyiségekbe az állami polgári iskola helyeztessék; tekintve, hogy a jelenlegi felekezeti iskolák az összes tankötelesek befogadására nem alkalmasak, amennyiben a város nem volna képes megfelelő iskoláról gondoskodni, állami iskola szerveztesse, mely ideiglenesen a lovassági laktanya raktárhelyiségében találna elhelyezést.

A bizottság azonban leszögezte hogy a város iskolaügye — tekintve a jövő tanév közeledését — így csak ideiglene-

sen oldható meg, végleges megoldás csak új építkezéssel lehetséges. Ez építkezésre a telket a város adná, a szükséges pénzfedezetéről gondoskodva az állam kamatmentes kölcsön nyújtásával sietne a város közönségének a támogatására.

Báró Korányi Frigyes tehát minden eszközt megragad s legelső sorban és leg-hathatósabban kulturális léteérdekeink megteremtésén fáradozik. S hogy tetterős akaratát képes elérni, azt látjuk, ha fenti sorokat jól áttanulmányozzuk.

Ámde, hogy a magyar kulturbástyán Komárom ideiglenes határvaros a jövőben az legyen, mit elérni akarunk, mihez Korányi báró annyi segédkezel nyújt, azt akkor érthetjük el, ha iskola kérdésünk minden részletét megvitatta, megfontolva, úgy oldjuk meg, hogy az a mai kor tanügyi, vallás- és erkölcsi nevelés minden követelményeinek megfelelően.

Polgári iskolánk ügye, ha a kiküldöttek egyöntetű határozatait a miniszteriumban elfogadtatnak — Korányi báró, mint képviselőnk, hathatós közbenjárása bizonyára siettetni fogja — úgy előbb ideiglenesen, majd új építkezéssel végleges elintézését nyer. Ez eredményt közmegegyezéssel vehetjük tudomásul.

De nem így állunk, ily tisztá képet nem látunk elemi iskoláink kérdésénél.

A tárgyalások folyamán elhangzott nyilatkozatok alapján elemi iskoláink jövő tanévi és az azt követő beláthatatlan idők képe a következő: Lesz 3 fele elemi iskola, róm. kath., református és állami iskola. „Hisz ez szép”, mondja a laikus, ámde, ha beletekintünk a dolgok mélyébe s gyermekeink igaz jövőjét tartjuk szem előtt, azt látjuk, hogy ez fel, ez nem is megoldás, elemi iskoláink ügye állandóan elintézetlen kérdés marad.

Miért?

Mert 3 különféle, egymástól teljesen független iskola lesz, 2—3—4 esetleg 6 tanerős iskola, vagyis ennyi tanterem egy-egy iskolában. Így a tanítás hogyan folyhat? 1.) Fiúk és leányok ismét együtt nyernekn majdjan oktatást, 2.) egy tanító 2 sőt 3—4 osztályt is tanít egy tanteremben, ugyanazon idő alatt.

Nem volna célravezetőbb inkább fiukat és leányokat külön választva, minden osztályt külön tanítva ellátni népoktatásunkat? Hisz a helyes tanítási és nevelési elv, a kor követelménye ezt mondja, ez alapelveket diktálja! Hat mégsem így lesz?

Nem. Ha az egyházközségek ragaszkodnak felekezeti iskoláik autonóm fenn-tartásához, úgy iskoláink ügye a modern kultúra jegyében megoldható nem lehet, mert lesz 3, esetleg 4 tanerős róm. kath. iskola, hol 150—200 kath. fiú és leány nyer oktatást, még pedig: 25+25=50 fiú és leány I—II. osztályban, ugyanannyi fiú és leány együttesen III—IV. osztályban és V—VI. osztályban hasonlóképp 50 fiú és leány együttesen tanulnak; 2 esetleg 3 tanerős református iskolát szerveznek, hol 6 osztályt 3 tanteremben, 100—150 református gyermeket tanít majd a tanító fiukat, leányokat vegyesen; végül felállít az állam talán egy 6 tanerős állami iskolát, hol 6 tanteremben osztályokat külön, de fiukat-leányokat vegyesen 6 tanító tanítja ugyanazt, mit a felekezeti iskolákban összevonva tanítanak.

Ha egy közös, nagy iskolát, esetleg ideiglenesen a mostani helyiségek igénybe-vételével, állítana föl a város vagy az állam, úgy a fenti erőviszonyok egyesül-nének 12—13 tanerő végrehetné a gyer-mekek tanítását ugyanannyi tanteremben. Így külön lehetne választani a fiukat a leányoktól és minden osztályt másik tanító taníthatna. Iskolánk kérdése teljesen meg-oldást nyerne. S akkor csak később egy-

közös helyiség gondoskodása lenne egyet-len feladatunk.

Nem akarunk az egyházak belső ügyébe beleavatkozni, csak most eme fontos iskolakérdésnél kérve-kérjük az illetékes hatóságokat és köröket a magyar kultúra, Komárom iskolázatási ügyének alapvető legfontosabb pillanatában, figyelmeztetjük, hogy fontolják meg higgadtan, komolyan minden lépésüket és elhatározásukat, mi az iskolapolitikára vonatkozik.

Ugy halljuk, az állam kész átvenni a felekezeti iskolákat. Mi nem kérünk hirtelen, pillanatnyi elhatározást, mi csak azt kérjük, hogy iskoláink, a gyermekek tanítása, nevelése minden igényeknek megfelelően.

Ajánljuk a város hatóságának, hogy e kérdés minden részletét megtárgyalandó, alakítson egy vegyesbizottságot, hol a hatóság, felekezetek, tanügy, szülők képvisellete döntse el e kérdést.

A Korányi-párt népgyűlése.

Vasárnap reggel falragaszok hirdettek városszerte, hogy délelőtt fél 12 órakor a Polgári és Vasúti Társaskör udvarán népgyűlés lesz, amelyen városunk képviselő-jelöltje: báró Korányi Frigyes fejté ki további programját.

A népgyűlés lefolyásáról a következőkben számolunk be:

Már 11 óra után több száz főnyi hallgatósg gyűlt össze a Polgári és Vasúti Társaskör udvarán, amely a pártvezetőség több tagja kíséretében érkező br. Korányi Frigyes képviselőjelöltet zúgó éljenzéssel fogadta. A népgyűlést néhány perccel fél 12 után Petőcz János tekintélyes város polgártársunk nyitotta meg, aki hosszabb, talpraesett, lelkes beszédet intézett az egybegyűlt választókhoz. Beszédében hangsúlyozta, hogy a város közönsége a népgyűlési képviselőválasztással 1. ban rendkívül fontos elhatározás most kell határoznia afóllott, hogy tejlődni, akar-e város maradni, vagy visszaszülyedni a falu nivójára. Sajnos, a politikai küzdelemben bele van dobva a vallási kérdés. Huszonkét éve lakik Komáromban, de a polgártársaiban soha sohasem azt nézte, hogy ki milyen vallású, hanem csak azt, hogy az illető tisztességes ember-e?

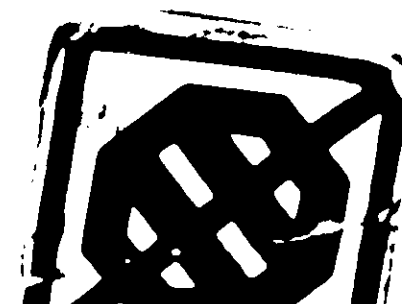
Ezt a szerencsétlen politikai irányítást folytatni nem szabad, mert a társaság teljesen tönkre megy. Nem tudja meg, hogy mit keresnek itt olyan ellenjelöltek, akiket nem is ismerünk.

Báró Korányi Frigyes a város közönség lelkes éljenzése között lement a dobogóra és egy órási beszédet mondott. Beszéde elején a destruktív fogalmával foglalkozott. Eddig béke volt Komáromban, a lakosság két éven keresztül vállalkozott, hogy az új, nagy Komárom kiépíthesse. Most a lakosság pártokra van szakadva. Mesterségesen kielestik a felekezeti kérdést, a viszály magyát hirtk el a családi életben, amidőn egymás ellen uszítják a férjet és a feleséget. Ak ez előidezte, destructiv munkát végzett.

Az országban 25 párt küzd. Ha a nemzet nem ébred öntudatra, végromlásba jut az ország. Ha a kösziklát apró alkotó részreire bontjuk, homok lesz belőle, amely könnyű épületet sem bír meg.

Néhány szóval érinti a vallási kérdést, de hangsúlyozza, hogy nem szivesen beszél erről a kérdéstről. Az Isten neve nem arra való, hogy visszavonást szítsanak, mert ez istenkáromlás.

Az iskolakérdést ideiglenesen sikerült megoldani. Mégsem a lovak csokoryósége győzött, hanem a jobb belátás és a város közönségének az akarata érvényesült. Haller István hosszú ideig volt kultuszminiszter, azonban Komárom városának iskolakérdését nem oldotta meg. Fontosabb volt reá nézve az operaházhoz való szerződötések elintézése, mint az ilyen kérdések megoldása. Haller pártja az in-

27

ségben sanyalódó királyi család vagyonának egy részét költötte el politikai célokra. Jobb lett volna ezt a pénzt kulturális szükségleteink fedezésére, iskola építésre fordítani.

Igen melegen beszélt a tisztviselő-kérdésről. A tisztviselő osztály ugyszólván gerince volt a nemzetnek és ha ez az osztály teljesen lönkre megy, katasztrófális lesz a nemzetre nézve. A tisztviselőkön segíteni kell, mert ezidőszent még csak a létminimum sincs számukra biztosítva.

Nagy szimpáthiával nyilatkozott a munkásosztályról. A munkáskérdést nálunk nagyon különböző szempontokból fogják fel. Véleménye szerint a német szocializmus az ideális, amely először német aztán szocialista. A munkáskérdés tekintetében az a véleménye, hogy a munkásoknak biztosítani kell a szabad szervezkedési jogot a gazdasági és kulturális érdekeik védelmére. Ha azonban egyszer megállapodás, szerződés jött létre a munkás és a munkaadó között a termelés biztosítása érdekében, ezt a szerződés tartama alatt mind a két félnek állnia kell.

A termeléshez három tényező kell: anyag, amelyet a természet nyújt, munka és tőke. A kommunizmus és Oroszország szomorú példája mutatja, hogy tőke nélkül nincs termelés. Valamint a kisgazda képviselők egyáltalán nem értették a nemzetgyűlés szintjének, sőt sok tekintetben használtak, célszerű volna, ha volna a nemzetgyűlésnek néhány olyan tagja is, akik a szorosabb értelemben vett munkásosztályhoz tartoznak.

Részt akar venni Magyarország új-építésének nagy munkájában és ambícióját helyezi abba, hogy Komárom viruló várossá fejlődjék. Budapesten nem vállalt volna mandátumot, azonban, ha a választóközönség megtiszteli a bizalmával, örömei veszi tevékeny részt Komárom fejlesztésében. Teljes szíjjal támogatni fogja a város polgárságának minden igazságos igényét.

Az eszmékben és gondolatokban gazdag beszédet a választók lelkesen megénezték.

Korányi beszéde után dr. Tóth Kurucz János földink, budapesti polgári iskolai igazgató és a menekült komáromi iparosok nevében Garay János szólalt fel; mindketten Korányit ajánlották a választó közönség figyelmébe.

Petőcz János az elszakított városrészben élő magyar testvéreink üzenetét tolmácsolta, akik arra kérik a dunajjobbparti városrészt, hogy válasszanak Komáromhoz méltó képviselőt és báró Korányi Frigyeset küldjék be a nemzetgyűlésbe. Végül köszönetet mondott a megjelenteknek az érdeklődésért és 1 óra után a népgyűlést berekesztette. A közönség lelkes hangulatban a legnagyobb rendben szétoszlott.

De mikor férges a mák!

Ki ne ismerné a történelmi anekdotát az örökké elégedetlen gazdáról és a férges mákról?

Rendkívül jó termés volt. Minden termény fizetett rogyásig. A városi ember megkérdezi a falusi gazdát: „No gazduram, most csak meg van elégedve a terméssel?”

De a gazduram csak imogott-ümmögött, hogy hát így meg úgy, volna egy kis termés, de hát jobb is lehetne.

Ere a városi ember már méregbe jött s szemrehányásokkal illeti gazduramat, hogy nekik a jó Isten sem tud kedvökre lenni.

Gazduram végre is elszégyenli magát s illetően magyarázza ki az ő igazát: „Hát szó ami szó, — a buzára nem lehet panasz. Hála Isten, a rozs, árpa is szépecskén fizetett. No a zabból is régen volt ilyen termés, mint most. A krumpli, kukoricatermés sem megvetendő!”

„Hát akkor mi a baj?” kérdi a türelmet vesztett városi.

„A mák uram, a mák... ott a baj! Mivel hogy az idei mák termés tulontul férges.”

„Hát aztán mekkora darab mákot vetett el kigyelmed? firtalja a városi.

„Lehet úgy 20—25 „vadrát” — adja meg a felvilágosítást gazduram.

A krónika adós maradt a felelettel, hogy e válaszra mi történt a kíváncsi városival, — ő ütötte-e meg gazduramat, vagy őt magát legyintette agyon egy lapos gutácska.

Akkurát így vagyunk a komáromi választópolgárok egy bizonyos részével.

Mikor a választási kampány elején azzal kapacitáltak a város eddigi képviselője, báró Korányi mellé, hogy ez utóbbi már eddig is mennyit tett a város érdekében, a tisztölt szavazat azzal torkolja le a kapacitálni akarót:

„Ugyan mit tett? Hiszen még lakást sem kapni a városban! A barakkok meg rosszak, lakhatatlanok!”

Mire báró Korányi kieszközöl városunk részére 1 és fél milliót, amelyből 20 lakás építése már a befejezés felé közeledik. Majd lehozza magával Hegyeshalmy kereskedelemügyi minisztert, aki nyomban elrendeli a kincstári barakkok tatarozását és lakhatóvátételét.

„No hétkás, hát mit szól Korányihoz?” — kérdi fölényesen a kapacitáló a vokstól.

„Hát az is valami? De iskolát nem hozott, ugye?” — gáncsolódik tovább a szigorú polgártárs.

Erre Korányi nekifekszik a szinte lehetetlennek s a miniszter-tanácsnakeresztül-viteli, hogy az állami mentelepét megkapjuk iskolák céljaira.

Mikor ezt a rendkívül öröndetes lényt a m. kir. belügyminiszter a május 17-i népgyűlésen a nagyszámu hallgatóság viharos tapsai közepette bejelenti, — egy polgártársnő még ekkor sem engedi magát kapacitáltatni, hanem félhangon odaszól a körülötte állókhoz: „Mindez igen szép! De mikor a szegény ember nem kaphat lisztet!”

No ez már nagy baj, — gondolja magában a polgármester, aki szintén fültanuja volt ennek a keserves panasznak s ott nyomban intézkedni akar a panasz orvoslása iránt. Meg is kérdezi a körülállókól, hogy ki az, aki liszthiányról panaszkodik. De tudakozódására a közbeszóó Jakabina elkámforozott.

A polgármester azonban — értesüléstünk szerint — nem hagyta annyiban a dolgot, hanem kiderítve a panaszkodó kiletét, megállapította, hogy az illető nemcsak hogy megkepta a maga törvényes lisztjárandóságát, hanem egy távollevő családtagja helyett is mintegy hat hónapon keresztül illetéktelenül vette ki a lisztjegyét.

Hát itt már megáll az ember esze. Ez már vagy oly nagymérvű rosszakarat, amely csak megvetést és megtorlást érdemel, vagy akkora butaság, amely ellen — mint a filozófus is mondja — „az istenek is hiába küzdenek.”

Ha a város vezetőségében s vezető polgáraitban akkora volna az egoizmus, anekkorra a gonoszság és rosszindulat az effajta „kákán is csomót keresőkben”, — azt tennék, hogy elvégezve az ugynevezett muszáj-kötelezettséget”, mely a hivatalos órák pontos betartásában és a folyó ügyek elintézésében merülne ki, a város további sorsával nem törődnek. Ők elvégezték, amit tőlük a törvény megkövetel s ezzel punktum. Ezután jöjjön, aminek jönni kell!

Ámde mikor a város vezetősége és vezető polgárai éjjelt is nappallá téve, fáradságot és költséget nem kímélve, — valóban emberfeletti küzdelmet fejtenek ki azért, hogy ebből a város-csonkból és annak polgáraitól legyen valami, joggal elvárhatnánk, hogy a lakosság ha mással nem is, legalább bizalmával támogassa őket ebben a nehéz munkájukban s ne hallgasson a konkolyhintökre, akik eddig sem tettek s ezután sem tesznek semmit a város és a lakosság érdekében, — mert hiányozván a befolyásuk — nemis lehetnek.

Ilyeneket tapasztalván, igazán nem lehetünk egyebet, mint Istenhez fohász-kodunk, hogy világosítsa meg az itteni elméket!

D.

A nagy titok.

Hetek, hónapok óta töröm rajt a fejemet, mi lehet annak az oka, hogy városunk polgársága a képviselőválasztás dolgában nem tud egyöntetű megállapodásra jutni, főleg mikor azt látom, hogy abban nincs véleményeltérés közöttünk, miszerint e városból csak az államhatalom hathatós támogatásával lehet valami!

Ily körülmények között a legutóbbi napokig nem tudtam magamnak megmagyarázni, miért nem csoportosul a választópolgárság pártkülönbség nélkül volt képviselőnk, báró Korányi Frigyes mellé, — ki mint a kormány kedvelt bizalmi embere mindazt megszerezheti városunknak, ami emberileg csak lehetséges.

Mert azt gondolom, hogy nincs ennek a városnak oly együgyű polgára, aki eihinné azt, hogy e tekintetben akar Szviezsényi Zoltán, akár a Lajosok — t i. Pungor és Deák Lajos, báró Korányinak csak a nyomába is léphetnének.

A titok fátylát az e hét szerdaián a polgári és vasutaskörben tartott választói népgyűlésen a helybeli ipartestület érdemes elnöke — Szenczy Mihály lebbentette fel előttem ama kijelentésével, hogy báró Korányi ellenfelei a választók előtt azzal korteskednek, miszerint ez a kormány a választásokon úgy sem kapja meg a többséget, jó lesz tehát sülyedő hajójáról patkány-módra menekülni.

Most már egyszerre megértettem. Tehát innen fuj a szél!

A jelölteket, akik ezzel korteskednek a választók előtt — nem kárhoztatom. Mert hiszen csak természetes dolog, hogy egy képviselőjelölt nem fog azzal korteskedni, hogy az ő partja az ördögnek sem keil.

Kárhoztatom azonban azokat a választókat, akik az ilyen együgyű kortesfogásnak felülnek!

Hat eiképzelik azt, hogy a magyar nép, amelynek legalább is 95 % a a szabadkirályválasztó, — olyan parlamenti többséget fog választani, mely ebben a kardinális kérdésben szembe-helyezkedik a nemzet tuinyomó nagy zömével?

A választópolgárság egy részét bizonyára a sajtó nagyhangú lármája téveszti meg.

Azonban a jelenlegi magyar sajtónak felülni, — igazán kiskorucsa volna!

Mert tudni kell, hogy fővárosi lapjaink nagy része vagy a Habsburg propaganda — vagy a liberális felszavak mögött bujt nagytöke szoiqalatában áll.

Ezek kürtölik tehát világgá, hogy így az övék a többség, így fogják a jelenlegi kormányt megbuktatni!

És sajnos, sokan hitelt adnak ennek a minden alapot nélkülöző ugratásnak.

Az egyes ember, aki a maga jövőjét, előmenetelét s érvényesülési lehetőségét egyetlen lapra teszi fel, —

belemehet az ilyen kockázatos játékba.

De egy város sorsát és jövőjét ily módon kockára tenni, — a legnagyobb lelkiismeretlenség volna!

Bármely város, mint erkölcsi tesztület ugyanis — csak úgy élhet, csak úgy fejlődhetik és haladhat, ha állandó kontaktusban van az állami hatalmat gyakorló kormányzattal

Szviezsényi Zoltán vagy Pungor Lajos megtehetik azt, hogy azt mondják az egyik kormánynak — „fűtülök rád,” — a másiknak pedig, hogy „imádlak.”

Mert reájuk nézve ennek csak az a következménye lehet, hogy a lefűtült kormány alatt Szviezsényi Zoltán marad nem tudom miféle miniszteri tanácsos, Pungor Lajos pedig Magyar felügyelő, — viszont az „imádlak” kormány idejében az egyik felviheti államtitkársáig, — a másik pedig talán főfelügyelőségig.

Valamely városra nézve azonban a kormányzattal való szembehelyezkedés — egyenlő volna a halállal!

Ezt jó lenne tehát még azoknak is meggondolni, akik készpénznek veszik azt a bárgyúságot, mintha ebben az országban az Andrássy-Haller-féle demokratikus elenes — retrográd irányzat többséget nyerhetne. Dixi

Választási levél.

Igen Tisztelt Szerkesztől Úr!

Találja ki szerkesztő Úr, mi ez: „A macska farkára lépnek Komáromban, s az Győrött és Sopronban üvölt!”

Miután a szerkesztő ur ugysem találna ki, — hát megfejttem a talányt!

Röviddel ezelőtt afeletti elkeseredésemben, hogy akadnak magyar emberek, akik nem ártanak a 400 éves magyar átok — a Habsburg-uralom visszaállításán munkálkodni, egy rövidke röpiratot írtam, amelyben az elkeseredés születe magyar szókimondással bélyegeztem meg azokat a Habsburg-lakályokat, akiknek az a 400 esztendő még mindig nem volt elég.

A röpirat, — nem dicsekvésből mondom, — mert hiszen abban csak azt írtam meg, amit minden magyar ember tud vagy legalább tudnia kellene, — általános feltűnést keltett nemcsak szűkebb hazánkban, hanem jóformán az egész Dunántulon, így Sopronban, Győrött, Szombathelyen stb

Mi sem természetesebb — s ez nekem a legnagyobb elégtétel! — minthogy azok a politikai körök, amelyek a Habsburgok uralmanak a visszaállításában keresik inkább földi, mint mennybéli üdvösségüket, — erősen feljajdulnak a röpiratomban megnyilatkozó magyar lélek megcáfolatlan igazságain s kiki a maga módja szerint próbálta — persze eredmény nélkül — annak hatását ellensúlyozni

A többi között a Győrött megjelenő Habsburg-párti klerikális lap, a „Dunántuli Hirlap” is hosszabb cikk keretében foglalkozott a röpirattal

Mikor figyelmemet a cikkekre felhívták, — nagyon kíváncsi voltam, hogy ugyan mivel fogja a röpiratom alapjá-

ul szolgáló történelmi tényeket megcáfolni?

Mondhatom, — csalódtam és fájdalmasan elmaradottságán. Mert a cikkben objektív bírálat és meggyőző érvelés helyett csupa utszéli hangú sértegetést találtam.

Van abban „korcsma,” „külvárosi putik” (a cikkíró nyilván a majoroki vagy pincédi kurtakorcsmákból kortesutról jövet feküdhetteit neki az írásnak), azután meg „károlyimiska”, „Haynau”, „Caraffa” és egyéb csodabogár!

Arra a történelmi ténymegállapításra azonban, ami a röpirat lényege, — hogy a trianoni béke s Magyarország feldarabolása kizárólag a Habsburgok bűne, mert ha 400 esztendő uralma alatt megengedte volna a nemzetiségeket megmagyarosítani, — az egy nyelvi és nemzetiségű Magyarországot senkinek sem jutott volna eszébe feldarabolni. — a „Dunántuli Hirlap” pulykakakasának (vagy talán pulykakapannának) egy szava sincs!

Higyje meg az „Órszem,” hogy ma már nagyon elkopott módszer az ellentét egyszerűen „lekárolyimiskazni”!

Az „elkeseredett magyarral” szemben pedig épenséggel komikus, mert abban az időben, mikor a „Dunántuli Hirlap” országos vezére, Haller István és társai a nemzeti tanácsban Károlyi Miskavai együtt „bratyiztak,” — az elkeseredett magyar a többiekkel együtt a Fevidéken a hazáját védte a betolakodó csehek, valamint a Budapest és Győr felől özönlő vörös söpredék ellen is, amiért azután mindkettő akasztani akarta.

Az akasztást ugyan valahogyan eikerülte, azt azonban már nem hogy magyarságaért végigszenvedje a csehek összes börtöneit s végül szülőföldjéről kiutasítottassék.

Az „elkeseredett magyar” tehát jogot szerzett arra, hogy hazáját nem csak a csehek és vörösök, hanem a Habsburg-pestis ellen is megvédelmezzék!

Végül nagyon köszönöm a „Dunántuli Hirlapnak,” hogy a Haynaukat és Caraffákat is eszembe juttatta. Majd alkalomadtán ezekkel is foglalkozom. De nem gondolja, hogy ingalmatlan rossz taktika a Habsburgok védelmére a Haynaukkal és Caraffákkal előhozakodni?

Ejnye! Ejnye, t. Órszem, hol maradt a logika? Vagy a Habsburg-loyalitás már ezt is kiöli az emberből?

Egyébként a Magyarok Istene s béke veünk!

A sorok szives közléséért fogadja Szerkesztő Ur hálás köszönetét az elkeseredett magyarnak.

Választási mozgalmak.

Junius 1.-én lezajló választások minden mozzanatát lázas izgalommal lesi a választóközönség. Izzó hangulat, mozgalmas kortes munka folyik, megfeszített erővel dolgoznak a pártok a végső célért. Vasárnap hangzott el a jelöltek utolsó szónoklata, még egyszer tartottak népgyűléseket a választó kerületekben, hogy meggyőzzék a szavazókat, hogy voksot nyervek a nagy napra. Most ezen utolsó héten már nincs hangos szó, csak annál vehemensebben

dolgoznak a kortes utakon a bizalmiak, elszánt harca készen elszántsággal néha adáz személyi viszályal mennek egymásnak a pártok, hogy végeredményben győzzenek, hogy mandátumot szerezzenek.

A komáromi egységes párt a választási politikájában az országos érdekek figyelembe vételével városi politikát akar teremteni.

A város jövő képe, fejlesztésének lehetősége, élni akarásának tanujele a cél, mi a választás küzdelmét, leginkább indokoltá teszi. Korányi Frigyes báró személye, tehetsége, politikai nagy tudása és közgazdasági első tekintélye minden tekintetben predestinálja, hogy csonka városunk fejlődésében, kiépítésében vezéreként álljon mellettünk, s a higgadt, lelkiismeretes, városát igazán szerető polgár bizonyára örömmel csatlakozik zászlaja alá.

Utolsó vasárnap minden jelölt beszélt. Korányi délelőtt, Szviezsényi Zoltán dr. délután és Deák Lajos szociáldemokrata az esti órákban. Csupán Pungor Lajos helyi jelölt meilőzte az utolsó alkalom kedvező kihatását, úgy látszik választási esélyét annyira bizonytalannak tartja, hogy hiabavaló fáradságnak minősíti a további viaskodást.

Az ajánlási alíráások eredményét hirtovatonkban közöljük.

Tatán nagy fordulatot idézett elő a Huszár-Ernst frakció visszavonulása. Az elvek feladása, a személyi válogatás politikája lépett előtérbe Tatán. Itt a meggyőződéses évhűség, felsőbb célküzdelem alapját hiába keressük. Csodáikozunk kell az ily választási eset fölött akkor, midőn egy párt Huszár-Ernst hivallásával megy a választási kampányba, mely a kormányzópart támogatását lüzte zászlajára, hátat fordít az alapvető politikai elveknek és Giber-part aláírással plakátokon hirdeti jelöltjének visszalépését és az Andrássy legitimitás ellenzéki párthoz való csatlakozásra szólítja fel régi pártíveit.

Nem kell kommentárt fűznünk e tényhez, csak mély megdöbbenéssel nézzük a tatáni járás választási harcát, hol a személyeskedés a döntő argumentumok, s meilőzik a v tők a nagy célt, a jelentőség teljes állampolitikai érdeket, az egységes erők kormányozhatóságát, s azokat a nemzetmentő elveket melyeknek megvalósulása e választás kimene telével dől el.

Ajánlási alíráások izek alapján Henzen István egységespárti és dr. Bogya János Andrássy-Friedrich párti jelöléseket fogadta el a választási biztos, míg Baráth Lajos 48-as földmives párti jelölt izeit kiegészítés miatt 24 órai határidővel visszautasította.

Gesztesi járásban is izzó a hangulat. Három jelölt ajánlási ize alapján dől el a kerületi képviselőválasztás kimenetele. Szijj Bálint egységes párti jelölt 2069 aláírással vezet Gerencsér László dr. Hallerpárti 1601 és Julász Vince dr. Rassay párti 1390 aláírási ajánlatral szemben. Így Szijj Bálint az érdemes kizsárdá politikusunk megválasztása egészen biztos.

Tatabányán 2 jelölt között dől el a mandátum bírása: Tobler János keresztény szociálista és Kabók Lajos szociáldemokrata áll egymással szemben. Mindkettő ajánlása elfogadott. A bányavidék szervezett munkássága a magyarság igazi harcosával áll szemben, mert Tobler prágai képviselő szereplése méltán elévülhetetlen érdemeket ad és jogosú teszi, hogy mandátumhoz jusson a magyar parlamentben. A nemzeti alapon álló munkásság híven ki is tart Tobler mellett

Egyházi élet.

Komárom új plébános. Mint már jeleztük, megszállott részünk rom. kath. egyházközsége mozgalmat indított, hogy Mayer Imre dr. párkányi plébánost megnyerje az üresedésben levő komáromi plébániai állásra. F. hó 9.-én, kedden tartotta a város kegyurasági közgyűlését, mikor is egyhangú határozattal dr. Mayer Imre pápai titkos kamarás, véltai apát, párkányi plébánost választotta meg Komárom plébánosává.

Áldozó csütörtök. A vallásos érület legszebb ünnepét ültük meg városunkban. Az első áldozók e napon járultak az Ur asztalához, hogy hitvallásuk tanúságaként magukhoz vegyék

28

a legfőisegesebb Oltárszentséget. Külső fény övezte a kis ártatlanok e lelki útját, hogy e nap örök emlékként vésődjek emlékükbé. Az eisőaldozók közös reggelit kaptak a Szociális Missziórsulat jóvoltából, kik a szeretet nevében kakaóval, kaláccsal kedveskedtek a kisdedeknek. Vetssey Edéné elnöknő minden szépért, jóért és nemes ügyért önzetlenül fáradozó agitátora gárdájának, a Szoc. Missziórsulat hölgyeinek lelkes közreműködésével és áldozatkészségével gazdag terítéket hozott össze és a Mária-lányok szorgos keze virággal díszített teli asztaloknál örömmel találta a 130 terítéket. Önmagát dicséri e nemes cselekedet.

Alügyészi állás betöltése

c. hírközleményünkre kaptuk az alábbi levelet:
Igen tisztelt Szerkesztő Ur!

A „Komárom és Vidéke” f. hó 21.-én megjelent 8. számában a vármegyei alügyészi állás betöltéséről szóló cikk — bár nevem említése nélkül — de az én személyemet is érinti, ezért tisztelettel kérem, sziveskedjék ezen soraimnak b. lapjában helyet adni.

Csak akkor határoztam el, hogy az alügyészi állásra pályázni fogok, amidőn hónapokkal ezelőtt — a vármegye vezetőségével ebből szándékmat közöltem s biztosítást nyertem arra nézve, hogy személyem ellen az illetékes tényezőknek kifogásuk nincs és sem az én, sem pedig ellenjelöltem érdekében senkit befolyásolni nem fognak. Nem volt és nem lehetett célcim, hogy ebben a kérdésben a vármegye vezetőségével szembehelyezkedjem.

Mintogy pedig újól meggyőződtem arról, hogy személyem és megválasztásom ellen (a napokban a törvényhatósági bizottsági tagoknak megküldött „Felhívás” dacára) az illetékes tényezők közül senki sem emel kifogást, pályázatomat annál is inkább fenntartom, mert most már saját egyéni reputációmát látom — bár ok nélkül — érintve.

Ami pedig a kérdéses cikk azon kitételét illeti, hogy a közre milyen káros hatással van az egyesek a szavazatukat nekem lekötésére csak azt vagyok bátor megjegyezni, hogy azt ilyen merész formában még az ellenségem sem mondhatja rám s legkevésbé az, aki engem egyáltalán nem ismer. De annál méltatlanabbul érint a cikknek ez a kitétele, mért én ígéretet senkitől sem kértem s aki mellettem foglalt állást, azt kizárólag azért tette, mert több mint két éves itteni működésem után a kérdéses állás betöltésére érdemesnek tart.

Méltóztassék csak a választási küzdelmet mi reánk kettőnkre binni, — majd mi azt a kölcsönös tisztelet és megbecsülés alapján el fogjuk egymással intézni.

Tata, 1922. május 23.

Kiváló tisztelettel Szerkesztő Ur kész híve
Dr. Mocsy Aba

Levele városi polgármestere, a tatali GOK kirendeltség vezetője.

Közöljük a levelet már annak bizonyosságát is, hogy mi kérdéses cikkünkben nem dr. Mocsy Aba ellen, hanem dr. Divéky István mellett foglaltunk állást. Sem nekünk, sem tudomásunk szerint senki másnak dr. Mocsy Aba ellen semmiféle kifogásunk nincs és nem is lehet, személyét a kérdéses cikkben egyáltalán semmiféle formában nem érintettük és érinteni nem is szándékoztunk és kérdéses cikkünkbe azt, hogy az dr. Mocsy Aba személyét vagy pláne egyéni reputációját érintené, belemagyarázni a legerőszakosabb magyarázattal sem lehet.

Mi azt kérdéses cikkünkben nem mondtuk, hogy a közre káros kihatással van az, hogy egyesek szavazatukat a levél írójának lekötötték. Mi kifejtve azon okokat, melyek nézetünk szerint a közérdek szempontjából teszlik kívánatosná dr. Divéky István megválasztását és leszögezve azon tényt, hogy többen ezen okfejtésünket osztva és elfogadva közölték velünk, hogy most már annak konzekvenciáját nem vonhatják le, mert támogatásukat a másik jelöltnek elígérték, ebből általánosságban leszűrtük azt a tanuságot, hogy a közre milyen káros kihatású lehet, ha közérdekű kérdésekben előre lekötjük magunkat, mielőtt a kérdés minden oldalával tisztában volnánk. Ez egészen más, mint amit dr. Mocsy Aba nekünk

imputál. Ami félre nem érthető okfejtésünk értelme nem az, hogy a közre az lenne káros, hogy egyesek dr. Mocsy Abának kötötték le támogatásukat, hanem az, hogy szavazatuknak előre való lekötésével nem foglalhatnak úgy állást, amint azt a szerintük is elismert közérdek kívánna.

Ami pedig a levél írójának azt a kívánóságát illeti, hogy a választási küzdelmet rájuk kettőjükre bizzuk, ennek iránta való legnagyobb tiszteletünk mellett sem tehetünk eleget, mert mi a választás kérdését nem tekintjük a jelöltek személyes ügyének, hanem olyan közérdekű kérdésnek, melyben közérdekű szempontokból beszámolni nemcsak jojunk, hanem kötelességünk is.

HIREK.

Már kinevezés. Pap Mihály, Bodor Antal, Schmelcz József, Horváth János I., Sipka János, Cserhát András, Szalai Ferenc, kaiauzokká. Magyarits Károly távirtdássa lépett elő május 1-i hatállyal.

Áthelyezés. Guoth Gyula máv. főellenőrt Komáromból Salgótarjánba helyezte át a Máv. igazgatósága.

Választások rendje Komáromban. Vetssey Ede ny. altábornagy, választási elnök a komáromi választópolgárság tájékoztatására az alábbi hirdetményt tette közzé:

A komáromi választó-kerületben a választás napja június 1. A választás tartama délelőtt 8 órától este 8 óráig és június 2-án délelőtt 8 órától este 8 óráig kitűzendő záróra lejártáig. A szavazatszedő küldöttségek: I. szavazókör (az Igmándi uttól elterülő városrész — Monostor kivételével) Elnök Szakáil Imre, helyettes elnök Sárossy Lajos, jegyző Szondrey Sándor, jegyzőhelyettes Herczeg Minály. Szavazási helyiség a vasuti és polgári társaskör. II. Szavazókör (Igmándi uttól keletre eső városrész és Monostor). Elnök Suiacsik Lajos, helyettes elnök Szenczy Mihály, jegyző Marcsa Endre, helyettes jegyző Dabó Gyula. Szavazási helyiség város háza. A nemzetgyűlési képviselőjelöltek ajánlását Kvassay Gyula kir. ítélőtáblai bíró. kinevezett választási biztos a városházán ez évi május hó 24.-én délelőtt 9 órától 1 óráig vette át. A választás eredményét a választási bizottságnak elnöke ez évi június 3-án délelőtt 9 órakor a városházán fogja kihirdetni. A választás napját megelőző nap, tehát május 31.-ének délután 6 órájától kezdve a választási eljárás betejeztéig a választókerületben szeszest italok árusítása vagy közvetlen fogyasztás céljából egyéb módon való forgalomra hozataia tilos.

Kún Miklós. A régi jó idők igaz ősi magyar alakja költözött el ismét sorainkból. Kún Miklós, Komáromújváros ősnemes polgára vasárnap, f. hó 21.-én reggel hunyta le örök álomra szemét. Kún Miklós 67 és 48 adáz küzdelmeiben a függetlenségi eszméknek volt elszánt és tántoríthatatlan bajnoka. Eredetileg a közigazgatási pályára lépett és Komárom vármegye szolgálatában kezdte pályafutását. 1870-ben aljegyzője. 1873-ban pedig főjegyzője lett a vármegyének. Tiszviselői pályáján általános közszeretet és népszerűség környezte. 1887-ben lemondott a köztisztviselői állásról s visszavonulva szeretett családjának élt birtokán, Komáromújvárosban. 1888-ban a gazdasági járásban a függetlenségi párt zászlójával képviselője választott; a választók szeretete, bizalma annyira körülvette, hogy 1896-ig ellenelőlt nélkül bírta a kerület mandátumát. Az országgyűlésben tevékeny munkásságot fejtett ki. A függetlenségi párt harcos balszárnyához tartozott. Legszebb politikai sikerét a véderő titában aratta. Kemény ellenfele volt az id. Tisza kormányának melynek működését tehetőséggel, ügyes szónoklattal, lelkes agitációval bírálta. Intranszgens elvei szembe állították választóival s ennek konzekvenciáját levonván 1896-ban már nem is vállalt jelöltséget. Komárom és Ujszónynek 1896-ban bekövetkezett egyesülése után tevékeny részt vett a város közéletében. A nemzetkatasztrófája, a háborús évek megtörték az erős férfit. Hosszú idő óta betegeskedett, hol szeretett gyermekei ápolták

önfeláldozó gondossággal. Halálát 5 gyermeke, 7 unokája, a rokonság és egész Komárom város és megye lakossága osztatlan részvétellel övezi. Temetése kedden d. u. 5 órakor ment végbe a régi jobb és boldogabb időket látott gyászos kuriából. Temetésén Karcsay Miklós vmegyei főjegyző méltatta nagy halottunk elvülhetetlen érdemeit. A vármegye tisztikara nevében mély gondolatokban gazdag beszéddel bucsuzott az egykori kollegától.

Salamon Zsigmond f. Öreg Komárom egy régi polgára hunyta le örök álomra szemét. Salamon Zsigmond komáromi gazdálkodó élete 74. évében végelgyengülésben csendesen elhunyt. A Salamon testvérek közül a legidősebb volt, István és Antal testvéreivel a komáromi politikai mozgalmak igaz, tántoríthatatlan küzdő bajnoka volt, kik a komáromi 48-as függetlenség, pártban tekintélyes vezető tagok voltak. Az „Öreg kuruc”, a „jó Zsiga bácsi”, amint meghitt körben hívták, a közéletben is vitt szerepet mint városi bizottsági tag. Egyik alapítója volt a Komáromi Koronatakarépenztárnak, melynek hosszú ideig igazgatósági tagsági tisztét viselte. — Temetése csütörtökön délután volt a ref. temető halottus házából.

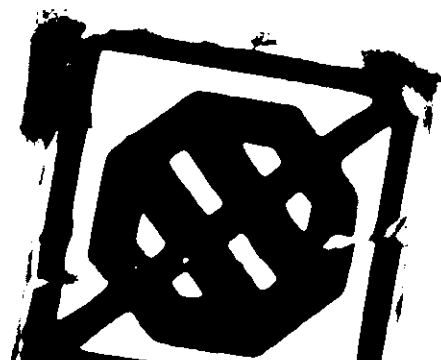
Öngyilkosság. Rainiss Géza, komáromi déli vasuti felügyelőt és családját megrendítő csapas érte. Egyéves önkéntes fluk. Céza f. hó 20.-án szombaton reggel 7 órakor Tóvároson agyonlőtte magát. Tettének oka ismeretlen.

Tűz és víz. Egyik győri laptársunkban olvassuk, hogy a komáromi keresztényszocialista és szociáldemokrata párt paktumot kötött egymással, amelynek értelmében esetleges pótválasztás esetén egymást kölcsönösen támogatják. Vagyis, ha a keresztényszocialista jelölt kerül bele a pótválasztásba, akkor arra szavaznak a szociáldemokraták és megfordítva. Ez a pikáns hírecske érthető feltűnést keltett, mert köztudomású, hogy a tűz és a víz jobban megférnek együtt, mint a keresztény szocialista és a szociáldemokraták. Ez eset élénk világot vet a két párt fel fogására és azt igazolja, hogy az a harc, amelyet a két párt vív, nem az elvek harca, amely tiszteletre méltó volna, hanem egyedül és kizárólag a mandátumért való tülekedés.

Szülői értekezlet. Csütörtökön délelőtt fél 12-kor szülői értekezlet volt a polgári iskolában, amelynek keretében Lebesch Vince igazgató ismertette a polgári iskola elhelyezéseinek ügyében megindított mozgalom eredményét.

Városunk képviselőjelöltjei. Szerdán délelőtt 9 órakor megjelent a polgármesteri hivatalban Kvassay kir. ítélőtáblai bíró, választási biztos és átvette az egyes pártoktól a képviselőjelölthe vonatkozó ajánlástíveket. Az ajánlások beadása időrendi sorrendben a következőképen történik: Szociáldemokrata párt 226 aláírással, Deák Lajost a keresztény szocialista párt 312 aláírással, dr. Szviezsényi Zoltánt, az egységes kormányzópárt pedig 325 aláírással Pungor Lajost és 615 aláírással báró Korányi Frigyes ajánlotta képviselőnek. Dr. Kvassay Gyula választási biztos átvizsgálta az ajánlatokat és megállapította, hogy Deák Lajos ivén 190 ajánló aláírása érvényes, dr. Szviezsényi Zoltánén 249, Pungor Lajosén 287, Korányi ajánlástíveinek csak a felét vizsgálta át a választási biztos a többi iv felülvizsgálására már nem volt fizikai ideje. Az eredményt csütörtökön délelőtt közölte a pártok megbízottjaival: Elfogadta mind a négy jelölthe vonatkozó ajánlásokat és az összes iratokat áttette Vetssey Ede ny. altábornagy választási elnökhöz.

Prágai Magyar Hírlap. E címen 3 évi megpróbáltatás és vele a megacélozott elszántság hevével inditanak rabszolga testvéreink egy nagy napilapot. A magyarság prágai vára lesz e lap, melynek célja, hogy a szlovenszko, ruszinszko magyarság érdekeinek a világsajtóban bekapcsolódó védőorganumát megteremtse. Szentivány József nemzetgyűlési képviselő személye, ki a lap megteremtésének egyik letéteményese, garancia a lap irányának, szellemének igaz magyar voltának.

Komáromi Dalgyűlési Közgyűlése. Városunk legrégebbi egyesülete, a megszűnt részben rekedt „Komáromi Dalgyűlési” május hó 21-én vasárnap d. e. 11 órakor tartotta ez évi rendes közgyűlést a Nádor utcai helyiségében, a tagok élen részvétele mellett. A közgyűlést dr. Kamrás József elnök, volt törvényszéki bíró nyitotta meg 59. működési évéről számolt be az egyesület vezetősége, egy eseményekben és sikerekben gazdag és eredményes esztendőről. A magyar vidékek magyar vidékek magyar daiárdáival szorosabb érintkezést talált azokban a szereplésekben, melyeket az érsekújvári Kath. Kör. Lévai Daiárda meghívására a társegyesületek székhelyén rendezett. A testvéregyesületek szívesen viszonyozták a szereplést Farsangi vigestélyi, nyári gyermekdelutáni, szilveszteri estélyt rendeztek. — Gyász is érte az egyesületet Kacz Lajos tiszteleti elnöke elhunytával. Pénztári jelentés után megejtették a tisztújítást. A közgyűlés bizalma ismét a régi kipróbált, az egyesületért oly nagy ambícióval és fáradhatatlan lelkesedéssel dolgozó tisztviselőket választotta meg nagy lelkesedéssel.

A vasutasok barakkalakásai. Mint ismeretes, báró Korányi Frigyes képviselőjeiünk múlt alkalmakkal megtekintette a vasutasok barakkalakásait, hogy személyes tapasztalatok által szerezzon tudomást arról, hogy mit és hol kellene segíteni. Hirt adtunk annak idején arról is, hogy báró Korányi megígérte, hogy azonnal fog közbenjárni, hogy a bajokon segítsen a vasut. Mint értesülünk, ezen közbenjárás teljes eredménnyel járt, amennyiben a barakkok kutjai közel vannak a befejezéshez, a tűzfalak készen vannak s már dolgoznak a lakások bevakolásán is. Báró Korányi azonban még többet is tett, amennyiben az ő közbenjárásának köszönhető, hogy a barakkok részére ismét kiutaltak 500 kgr. szén és a lakások árát is lényegesen csökkentették. Értesülésünk szerint az egy szoba, konyha, kamrából álló lakások évi bére 160—200 korona, a két szoba, konyha, kamrából álló lakásoké pedig 280 koronában állapított meg. Ezenfelül némi kincstári részesedést kell fizetniük a barakklakóknak. A lakbér levonása iránt egyelőre nem történt még intézkedés. A szerencsétlen barakklakók nevében ezután is hálás szívvel mondunk köszönetet báró Korányi Frigyesnek.

Nemesócsai apagyilkos testvérek. Szivanyó Benót józan tenetösebb gazdának ismerték a falubeliek. Négy évvel ezelőtt fiaira irattatva vagyonát, aminek fejében azok édesapjukat eltartani kötelesek. Azonban az öreg fiával sehogysem jött ki, ezért az öreg tartásdíj megállapítását kérte a bíróságtól. F. hó 19-én a délutáni órákban kiszált Denk Káloly járásbírói irodatiszt és Schreber Kornél ügyvédjárnok a tartásdíj biztosító foglalt megajjtására. Midőn a két fiatal Szivanyó testvér meglátta a hatóság embereit, odamentek atyjukhoz s előbb késszurással, majd fejszecsapásokkal agyon verték a szegény öregot. Ezt látva a két bírósági kiküldött, megrémülve elmenekültek. Szivanyó László és Gyula borzalmas tettük láttára a nemesócsai csendőrségnél jelentkeztek, honnan elkísérték a Komáromi ügyészségre.

Tótokat vésznek Baranyába. A napokban két különvonat több mint hétezer munkanélkülit hozott, jórészt Barsmegyéből meg szállt Komáromba, férfiakat, nőket és gyermekeket, kiket jugoszláv hajón helyeztek el. Komáromból hajón Baranya megye szerb megszállott részébe viszik szegény tótjainkat, hogy Frigyes kir. herceg volt uradalmában a földmives munkát elvégezzék.

Kiadásért a szerkesztő felelős.

Mielőtt cipőt venne keresse fel
LUPTÁK BÉLA
cipőfelsőrész készítő
Komárom, Piac-tér.

Rakotta Sándor

műszerész és mechanikai műhely Komárom.
Győri-utca 6. sz. Elvállal motor, varrógép,
kerékpár és minden e szakmába vágó javítási
munkát. — **Kerékpárok és alkatrészek**
nagy raktára. 8-18

Halló! Asztalosok,

üvegesek, festők, és mázólok forduljanak
bizalommal **Borbély G.** festék és
üveg stb.
kereskedőhöz hol jutányosan szerezhetik
be kellékeiket. Komárom, Igmándi-ut 23. 8-18

„REKORD”

fényképezési műterem

Komáromujváros, Igmándi-ut 12.

Gyermekfelvételek specialis művészetekkel. Fényképnagyítás szakzerű
kezeléssel. Igazolványhoz fényképek
olcsón és jutányosan készülnek. Felvételek bármily borús
időben eszközöltnak. 6-13.

SIRCZ JÁNOS

épület- és diszmű bádogos

Komárom, Piac-tér (Kellner-féle ház.)

Vállal: mindennemű épület-bádogos,
vízvezeték- és légszusz-szerelési munkálatokat
és javításokat. Raktáron tart mindennemű
háztartási cikkek és zománcdényeket. Permetezők,
szénkénegezők legszakszerűbb javítása. 4-18.

Háztartási cikkek, fűszerárak, konyhakerti
és gazdasági vetőmagvak, vasárak, mezőgazdasági gépek stb.
a legolcsóbb napiárban kaphatók a

Hangyában,

Komárom, Igmándi ut 13. sz. 8-13

MARTON IMRE

uri- és női cipész
KOMÁROMUJVÁROS, Piac-tér.

Mindennemű

CIPŐK

mérték után, valamint készen
raktárról a legjutányosabban és legszolidabb
kivitelben szállítanak. 9-13

Soltész S. Sándor

mérnök

malomépítészeti és mezőgazdasági
gépgyár.

Dunarakpart 52. KOMÁROM.

252525252525252525252525252525

Hengerrovátkolás. Autogen hegesztés.

Malomberendezések, mezőgazdasági gépek,
mótorok és mindennemű gépek javítása. 11-13

A javítandó gépek és géprészek

címre vámmentesen továbbíthatók. 2-3

Olcsó és tartós cipők készü-
lenek a lelegegánsabb kivitelben.

SÁRAI DEZSŐ

uri- és női cipőműhelyében
Igmándi-ut 5. szám alatt. 9-13

Mindennemű hús áru

kapható:

Hanzmann József

hentes- és mészáros mesternél.

Sertés, borjú, marha, birka stb naponta
vágva. Állandóan raktáron különféle
felvágottak, szalonna és más vegyes
hentesáru különlegességek. Pontos
kiszolgálás! 9-13.

HENTES és MÉSZÁROS

Komárom, Igmándi-ut 10.

(Bejárat a kapu alatt.)

Újlag megnyit üzletemben
naponta trissen vágott sertés-, borjú
és marhahús kapható. Szalonna s
mindennemű hentesáru állandóan
raktáron.

Mint a múltban, úgy a jövőben
is főtörekvésem az lesz, hogy a t
vásárló közönség minden igényét kielé-
gíthessem.

Kérem a fogyasztó közönség
nagyrabecsült pártfogását

özv. Margl Sádorné

hentes- és mészáros mester. 6-13.

